

OTSUS

16.12.2024 nr 5-5/2024-064

Koondumisele nr 41/2024 Stora Enso Oyj /Junnikkala Oy loa andmine

1. Koondumine

28.11.2024 esitas Stora Enso Oyj (Soome registrikood 1039050-8) volitatud esindajad Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 25.10.2024 Stora Enso Oyj ja K.J. (isikukood [...]), V-M. J. (isikukood [...]) ning J.P. (isikukood [...]) osade müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt omandab Stora Enso Oyj 100% Junnikkala Oy (Soome registrikood 9210477-0) osadest.

Tehingu tulemusel omandab Stora Enso Oyj valitseva mõju Junnikkala Oy üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 29.11.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Stora Enso Oyj ja Junnikkala Oy.

Stora Enso Oyj on Soomes registreeritud äriühing, mille aktsiad on noteeritud Nasdaq Helsingi ja Nasdaq Stockholmi börsidel. Stora Enso Oyj on kontserni emaettevõtja (edaspidi ka Stora Enso kontsern). Stora Enso kontserni tegevus on jagatud viieks tegevusalaks: (i) pakkematerjalid, (ii) pakendilahendused, (iii) biomaterjalid, (iv) puiduvarumine ning (v) puittooted. Ettevõtja tegutseb enam kui 50 riigis üle maailma. Stora Enso kontserni saeveskid toodavad Soomes erineva kvaliteedi ja mõõtmetega kuuse- ja männipalkidest saepuitu. Suurem osa Soomes Stora Enso kontserni saeveskites toodetud saematerjalist eksporditakse väljapoole Soomet. Lisaks on Stora Enso kontsernil kolm saeveskit Austrias, kaks saeveskit Tšehhi Vabariigis, kaks saeveskit Rootsis ning üks saeveski Leedus, Eestis, Lätis ja Poolas.

Eestis omavad käivet järgmised Stora Enso kontserni¹ ettevõtjad:

- 1) Stora Enso Eesti AS, mille tegevusalaks on saematerjali tootmine ja metsaraie. Stora Enso Eesti AS koosseisu kuulub tootmisüksus Imaveres (saeveski, puitliimtalade ja puitkomponentide ning puidugraanulite tootmine). Lisaks tootmisele kuulub Stora Enso Eesti AS-le puiduvarumise üksus, mis tegeleb puiduvarumisega ning millel on kontorid Pärnus, Imaveres, Tartus, Rakveres ja Näpil. Lisaks terminalid Kundas ja Pärnus. Stora Enso Eesti AS-l on järgmised tütaretevõtjad:
  - a) Stora Enso Packaging Aktsiaselts, mille põhitegevuseks on lainepapist pakendilahenduste disain ja tootmine;
  - b) StoraEnso Latvija A/S Lätis, mille tegevusalaks on puidutööstus ja saematerjali müük, metsavarumine ja müük;
  - c) Stora Enso Lietuva UAB, mille tegevusalaks on puidutööstuse ja saematerjali müük, metsavarumine ja müük;
  - d) Stora Enso Packaging UAB Leedus, mille tegevusalaks on lainepaberi ja -papi ning paber- ja papptara tootmine;
- 2) SE International Oy, mille tegevusalaks on biomaterjalide tootmine;
- 3) Stora Enso Oyj, mille tegevusalaks on saematerjali tootmine, pakendimaterjalide tootmine;
- 4) Stora Enso Oulu Oy, mille tegevusalaks on pakendimaterjalide tootmine;
- 5) SE Poland S.A, mille tegevusalaks on pakendilahendused;
- 6) SEPP Oy Ltd, Anjala, mille tegevusalaks on ajalehepaberi tootmine;
- 7) Stora Enso AB, mille tegevusalaks on valdusühingute tegevused, finantsteenused, kinnisvarahaldus;
- 8) Stora Enso Ingerois Oy, mille tegevusalaks on pakendimaterjalide tootmine;
- 9) SE Veitsiluoto Oy, mille tegevusalaks on puidutoodete tootmine;
- 10) Stora Enso Langerbrugge NV, mille tegevusalaks on ajalehepaberi tootmine;
- 11) Stora Enso Packaging Oy, mille tegevusalaks on pakendimaterjalide tootmine;
- 12) Stora Enso Paper AB, mille tegevusalaks on paberi (sh ajalehepaberi) tootmine;
- 13) Stora Enso Paper GmbH, mille tegevusalaks on paberi (sh ajalehepaberi) tootmine.

Junnikkala Oy on Soomes registreeritud äriühing, mille tegevus hõlmab saematerjali ja puittoodete tootmist ekspordiks ja kodumaiseks müügiks. Ettevõtjale kuulub Soomes kolm saeveskit Kalajokis, Oulainenis ja Oulus. Junnikkala Oy tootevalikusse kuuluvad saematerjal ja puidust ehitustooted nagu voodrilauad, põrandalauad ja vormitud karkasstooted. Junnikkala Oy ekspordib oma tooteid rohkem kui 40 riiki. Junnikkala Oy Eestis teenitud käive pärineb saematerjali müügist. Junnikkala Oy-l puuduvad tütaretevõtjad.

3. Õiguslik hinnang

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

---

¹ Loetelu Stora Enso kontserni ettevõtjatest on toodud 2023 majandusaasta aruandes.

3.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Stora Enso kontsern tegeleb Eestis saematerjali tootmise ja müügiga ning Junnikkala Oy tegeleb Eestis saematerjali müügiga. Seega tekib koondumise osaliste vahel horisontaalne kattuvus saematerjali tootmise ja müügi vahel.

3.2.1. Saematerjali tootmine ja müük

Saematerjal saadakse palke piki kiudu saagides. Saematerjali kasutatakse ehituses, puidu-, mööbli- ja taaratööstuses ning mujal. Puiduliikide alusel eristatakse Eestis peamiselt kuuse-, männi-, kase-, lepa- ja haavapuu saematerjali². Sarnasest määratlusest saematerjali puhul on Konkurentsiamet lähtunud ka oma varasemas praktikas³. Saematerjali tootmise ja müügi kaubaturgu iseloomustab nõudluse asendatavusega samaväärne pakkumuse asendatavus (enamik saeveskeid pakub laia valikut erinevat saematerjali ning puuliikide või hõõveldatud/hõõveldamata puidu vahetamine/ asendamine ei nõua olulisi investeeringuid).

Saematerjali toodang oli Eestis 2023. aastal 2 171 335 m³ Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu andmetel⁴. Ka Statistikaameti andmetel⁵ oli saematerjali toodang 2023. aastal 2 171 335 m³. Stora Enso kontsern saematerjali müügimaht oli [...] m³ (turuosa ligikaudu [5-10]%) ja Junnikkala Oy [...] m³ (turuosa ligikaudu [0-5]%). Koondumise osaliste ühine turuosa jääb alla 15%. Vertikaalsed seosed koondumise osaliste äritegevuste vahel Eestis puuduvad.

Kuivõrd kõnesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevustes juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid, ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

---

² Konkurentsiameti 20.06.2014 otsus nr 5.1-5/14-014 Combimill Invest OÜ / Metsä Wood Eesti AS.

³ Konkurentsiameti 26.03.2024 otsus nr 5-5/2024-015 Combiwood Grupp OÜ / Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa.

⁴ <https://empl.ee/>.

⁵ Kättesaadav: <https://andmed.stat.ee/>.

Saematerjal; toodetud oma saeveskites ja saeraamid, v.a puidutöötlemise (hõõveldamise) teenus, metsavarumine.

4. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste äritegevus kattub saematerjali tootmise ja müügi turul. Koondumise osaliste ühine turuosa jääb alla 15%. Koondumise osaliste suuremad konkurendid on näiteks OÜ Nordwood, OÜ Combiwood ja aktsiaselts TOFTAN.

Eelnevat arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et koondumise tulemusena ei muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Koondumise järgselt tegutsevad kaubaturul mitmed konkurendid ning olukord kaubaturul ei anna alust arvata, et koondumise osaliste positsioon võimaldaks neil tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Samuti ei tekita ega tugevda koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Stora Enso Oyj ja Junnikkala Oy koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor